

Начальнику управління освіти
Святошинської районної в м. Києві
державної адміністрації
О. Сукеннікову

З В І Т

про роботу ліцею «ЕКО» № 198

у 2021-2022 навчальному році

Відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та Статуту ліцею «ЕКО» № 198 у 2021-2022 навчальному році педагогічний колектив ліцею працював над створенням освітнього простору для забезпечення якісної системи освіти, над реалізацією особистісно-орієнтованого підходу до розвитку, навчання та виховання молоді через модернізацію змісту освіти шляхом переходу на нову освітню програму.

Головне стратегічне завдання ліцею «ЕКО» № 198 – створити систему освіти, яка має забезпечити умови для інтелектуального, соціального, морального та фізичного розвитку учнів, тим самим виховуючи всебічно розвинену особистість, здатну реалізувати себе в повній мірі у дорослому житті, виховати конкурентоспроможну особистість, яка має попит на сучасному ринку праці, є рівноправним членом Європейського Союзу. Пріоритетним напрямком Стратегії розвитку ліцею «ЕКО» № 198 є реалізація вимог Державних стандартів початкової, базової середньої та профільної середньої освіти, Закону України «Про освіту», створення умов для виховання особистості свідомого громадянина України на пріоритетах і принципах Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті.

З цією метою у ліцеї «ЕКО» № 198 забезпечується наступність між всіма рівнями повної загальної середньої освіти:

1. Рівень початкової освіти, що передбачає виконання вимог державного стандарту початкової освіти (1-4 класи).
2. Рівень базової середньої освіти, що передбачає виконання вимог державного стандарту базової середньої освіти (5-9 класи).
3. Рівень профільної середньої освіти, що передбачає виконання вимог державного стандарту профільної середньої освіти (10-11 класи).

Освітні програми ліцею «ЕКО» № 198 окреслюють рекомендовані підходи до планування та організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами початкової, базової та повної загальної середньої освіти. Освітні програми спрямовані на формування ключових і предметних компетентностей як бази для успішного навчання на всіх рівнях загальної освіти. Організація освітньої діяльності в 1-4-х класах ліцею «ЕКО» № 198 здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Концепції Нової української школи, Державного стандарту початкової освіти. Навчальні плани початкової школи ліцею

«ЕКО» № 198 складені на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 р. № 268.

Освітні програми для 5-11-х класів ліцею «ЕКО» № 198 розроблені на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти». В 5-9-х класах здійснюється поглиблене вивчення окремих предметів: математики, географії, української мови та літератури, англійської мови; у 10-11-х класах - профільне навчання учнів з предметів: математика, географія, українська мова та література.

У ліцеї «ЕКО» № 198 протягом 2021-2022 навчального року навчалось 1270 учнів. Одинадцять класи закінчило 59 учнів. З них із золотою медаллю - 4 учні, зі срібною медаллю - 1 учень. Дев'ять класи закінчило 134 учні, з них зі свідоцтвом з відзнакою - 26 учнів.

Навчально-виховний процес у ліцеї здійснювали 96 педагогів. Серед них 71 педагог має вищу кваліфікаційну категорію, 30 - педагогічне звання «учитель-методист», 27 - педагогічне звання «старший учитель».

З метою створення освітнього простору для розвитку якісної системи освіти відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», плану роботи ліцею «ЕКО» № 198 на 2021-2022 н. р., удосконалення професійної компетентності педагогів протягом навчального року проводилась науково-методична робота. Педагогічний колектив ліцею «ЕКО» № 198 працював над впровадженням науково-методичної теми «Реалізація стратегії розвитку ліцею «ЕКО» № 198 через формування ключових компетентностей учасників освітнього процесу». Координатором методичної роботи у ліцеї є науково-методична рада. На початку навчального року була організована робота методичних об'єднань учителів-предметників, які планували і проводили різноманітні методичні та педагогічні заходи: предметні тижні, бесіди за круглим столом, відкриті уроки, шкільні олімпіади, конкурси, наставництво, індивідуальні педагогічні консультації.

Для підвищення науково-методичного рівня освітнього процесу в ліцеї «ЕКО» № 198 у 2021-2022 навчальному році продовжувалось творче співробітництво в вищими навчальними закладами міста Києва:

- Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
- Київським національним економічним університетом імені Вадима Гетьмана

- Національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова.

Основними напрямками співпраці з вищими навчальними закладами є співробітництво в галузі інноваційної освітньої діяльності, виявлення і підтримки талановитих дітей, реалізації додаткових загальноосвітніх програм, розвитку системи професійної орієнтації ліцеїстів.

Науково-методична робота ліцею сприяла мотивації вчителя до творчої ініціативи, професійного зростання шляхом щорічного підвищення кваліфікації, пошуку нових прийомів педагогічного впливу на учнів. Відповідно до Закону України «Про освіту», листа Міністерства освіти і науки України № 1/9 – 141 від 04.03. 2020 р. «Щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти» та плану роботи ліцею «ЕКО» № 198 на 2021-2022 н. р. всі педагоги ліцею брали активну участь в онлайн конференціях, тренінгах, вебінарах, які проводились Інститутом післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, а також на освітніх платформах «На урок», «Всеосвіта», «EdEra», «Prometheus», які проводились у дистанційному форматі. Вчителі початкової школи та п'ятих класів пройшли навчання за програмами Нової української школи. Учитель початкових класів опублікувала власний методичний матеріал на web-сайті: Маленко Ніна Анатоліївна. Матеріал для проведення рефлексії уроку: Vseosvita.ua (28.11.2021).

З метою підвищення мотивації та професійної майстерності педагогів, розробки науково-методичної теми ліцею організована робота методичного семінару за темою «Компетентнісно орієнтований підхід до реалізації освітньої стратегії Нової української школи», який працював протягом навчального року. Учасники семінару мали змогу вивчити теоретичні засади компетентнісного підходу до реалізації завдань Нової української школи. Необхідною умовою формування ключових і предметних компетентностей учнів є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. В рамках семінару розглядались питання практики роботи вчителя для проведення уроків в умовах дистанційного навчання: «Особливості дистанційного навчання учнів ліцею при переході на єдину інтернет-платформу G-Suite for Education», «Підготовка постерного захисту учнів до виступу в районному етапі конкурсу-захисту Малої академії наук» (учитель інформатики Зінченко Людмила Анатоліївна), проводився тренінг щодо роботи педагогів ліцею у новому форматі (учитель інформатики ліцею Арабаджи Надія Степанівна).

Відповідно до плану науково-методичної роботи ліцею «ЕКО» № 198 на 2021-2022 н. р. була спланована робота методичних об'єднань ліцею, яка спрямована на підвищення професійної майстерності і розвиток творчої ініціативи педагогів, впровадження Державних стандартів середньої освіти, створення умов для формування ключових компетентностей учнів та педагогів. Всі методичні об'єднання організували роботу над науково-методичною темою ліцею: «Реалізація стратегії розвитку ліцею «ЕКО» № 198 через формування ключових компетентностей учасників освітнього процесу», роботу з обдарованими ліцеїстами в секціях наукового товариства ліцею, проводили для учнів предметні тижні, декади, свята, шкільні предметні олімпіади, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт.

У рамках роботи методичних об'єднань ліцею вивчалась система педагогічної діяльності вчителів, що атестувались у цьому навчальному році. У грудні 2021 року в ліцеї проведена декада педагогічної майстерності вчителів «Мій кращий урок», під час якої педагоги ділились своїм методичним досвідом, проводили відкриті уроки. На засіданнях методичних об'єднань педагоги, які атестуються, виступали з творчими звітами щодо методичних доробок з власного досвіду.

Керуючись методичною проблемою школи, методичне об'єднання вчителів початкових класів у 2021-2022 навчальному році працювало над проблемою: *«Впровадження сучасних педагогічних технологій в освітній процес з метою формування ключових компетентностей учнів»*. Робота методичного об'єднання була спрямована на підвищення професійної майстерності і розвиток творчої ініціативи вчителів, впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти; застосування в інноваційному навчанні інтерактивних технологій; створення умов для формування ключових компетентностей учнів, педагогів; інтеграцію у навчально-виховному процесі дітей з особливими потребами. У II семестрі в режимі дистанційного навчання учителі демонстрували використання в своїй роботі навички володіння ІКТ: електронних продуктів – демонстраційного матеріалу, тестів («На урок», «Всеосвіта», «Розумники»), використання готової електронної продукції в освітньому процесі. Учителі початкових класів мають успіхи в опануванні сучасних онлайн-інструментів для дистанційного навчання, а також в питаннях розробки онлайн-уроків в умовах дистанційного навчання, зокрема з використанням сервісу ZOOM, у формуванні та використанні завдань для перевірки на сервісі LearningApps.org, інтерактивних завдань на wordwall.net, використанні дошки Jamboard (інтерактивна дошка Google). Тиждень початкової школи

в ліцеї «ЕКО» № 198 через введення воєнного стану в Україні провели дистанційно з 16.05 по 20.05.2022 року. Підбірку різноманітних матеріалів, які дозволять провести Тиждень початкових класів цікаво, весело та пізнавально підготувала Бібліотека EDUC.COM.UA. Кожен день мав певне спрямування. Навіть самі назви днів тижня говорять про широку палітру цікавих заходів, які відбулися у учнівських колективах.

Перший день розпочався із проведення заходів за темою «Казковий світ дитинства». Вікторину «Казковий світ дитинства» провели з учнями вчителі перших класів. Асоціативний куц «Дитинство» створювали разом з вихователями на онлайн-зустрічах в ГПД. «Списування: віршики про дитинство» провели на паралелі других класів. Загадки про сім'ю і родину розгадували учні під час онлайн-зустрічей в ГПД.

Другий день присвячений українській мові - «Мелодійна українська мова», в рамках якого класоводами 1-4 класів на уроках української мови формували навички каліграфічного письма, самоконтролю, розвивали вміння спостерігати, аналізувати, порівнювати. Вікторини «Мелодійна українська мова», «Мовне асорті» організували вчителі паралелі четвертих класів. Учні других та третіх класів з вчителями та вихователями брали участь у блиц-вікторині «Ми знаємо українську мову». Першачків вчителі та вихователі знайомили з легендами і казками про мову. Вірші про українську мову декламували учні з різних куточків України та світу.

Третій день тижня був присвячений цариці усіх наук – математиці. Як показує досвід, засвоєння математики супроводжується значним розумовим напруженням учнів. Для запобігання їхньої перевтоми існує чимало різноманітних методів і прийомів. У молодшому шкільному віці елементи гри підвищують працездатність, сприяють фізичному розвитку дітей, формують в них конкретні уявлення про явища навколишнього світу, полегшують оволодіння абстрактними поняттями. Щоб зацікавленість учнів до вивчення математики не знижувалася, доречно систематично проводити ігри, змагання, ребуси та хвилинки-цікавинки на уроках математики, що й роблять постійно вчителі на своїх заняттях. Вікторина «Математика — цариця наук» відбулася під час уроків у третіх та четвертих класах. На паралелі других класів проведено «Математичну вікторину від тітоньки Сови». Учні перших класів поринули у казкову математику: слухали казки про математику і працювали з розмальовками по точках.

Четвер був присвячений природі - День любителів природи. Також цього дня святкували День вишиванки. В кожному класі пройшли цікаві уроки, присвячені українській вишиванці, адже це не просто одяг, а національний

оберіг. Вікторину «Ми любимо природу» провели Гаврилюк Н.В. 1-Г, Столпер О.В. 3-А, Балан О.О. 4-В. Загадкова вікторина «Друзі наші менші» відбулася у 1-А (Колумбет С.В.), 1-Б (М»ялківська Р.Є.), 3-В (Белінська С.Л.) класах. Природознавчу гру «Визнач зайве слово» провели вчителі та вихователі других класів (Маленко Н.А., Міщенко А.П., Сафронова Н.В.). Уроки на тему «Читанка-розмальовка: вірші про природу» пройшли у 1-В (Захарчук Т. В.), 1-Г (Гаврилюк Н. В.), 2-В (Камінська Т. С.), 4-А (Лук»яненко І.М.), 4-Б (Мохова В.В.). На онлайн-заняттях в ГПД з вчителями та вихователями діти знайомилися з творами В.Сухомлинського: оповідання про природу. Також читали казки про природу (зі шкалою слів по рядках).

І на завершення тижня, в п'ятницю, була проведена подорож «Україна - єдина країна». Діти подорожували видатними місцями України. Квест-гру «Моя країна - Україна» провела Зайцева Л. О. в 2-А класі. В ході комбінованих уроків, уроків-подорожей, уроків-квестів та виховних занять в ГПД школярі читали, декламували, розшифровували зашифровані прислів'я про Україну. Грала в гру «Правда-неправда» з Лего: «Незвичайні рекорди України». Також виконували різноманітні завдання на вивчення та закріплення знань про символіку України. Окрім здійснення освітнього процесу, участь у таких різноманітних заходах в рамках тижня початкової школи дала ще й психологічну підтримку нашим маленьким ліцеїстам.

Методичне об'єднання вчителів початкових класів дбає про те, щоб наша школа була школою радості для учня, школою творчості для вчителя, школою спокою для батьків.

Не залишається поза увагою вивчення та впровадження в практику роботи передового педагогічного досвіду педагогів ліцею. Так, у цьому навчальному році вивчався передовий педагогічний досвід учителя-методиста Недбайло Людмили Олександрівни на тему «Впровадження освітніх інновацій (STEAM-PROJECT) на уроках географії». У Концепції розвитку природничо-математичної освіти STEAM-освіта визначається як критичне, інженерне і алгоритмічне мислення, навички оброблення інформації й аналізу даних, цифрова грамотність, креативні якості та інноваційність, навички комунікації. STEAM-освіта об'єднує природничо-математичні та інші науки у єдине ціле. Діти отримують можливість не просто вивчати певні закономірності, а й випробувати їх дію на практиці, створюючи наукові проекти. Реалізація таких STEAM-проектів сприяє швидкому формуванню ключових компетентностей учнів. Людмила Олександрівна є автором цікавих STEAM-проектів на уроках географії,

які вона впроваджує в освітній процес з 2020 року. Наприклад, проект в 6 класі «Вулкани – «вікна» літосфери на поверхні планети». Мета проекту: поглиблення знань учнів з даної теми, уявлення позитивних та негативних наслідків для природи та людей від виверження вулканів, з'ясування поведінки людей під час цього процесу для збереження життя та здоров'я. Складові STEAM-проекту:

- Вивчити на уроці процес вулканізму, особливості будови вулкану, процесу виверження магми, їх розташування на планеті.
- Самостійно прочитати художні твори про вулкани, переглянути твори мистецтва, знайти додаткову інформацію про вулкани.
- Дослідити речовини, при взаємодії яких можна з'ясувати виверження вулкану.
- Ознайомитися з темою «Масштаб» та створити ескіз моделі діючого вулкану.

Досвідом роботи за цією технологією Людмила Олександрівна поділилась з колегами на засіданні педагогічної ради ліцею «ЕКО» № 198 у січні 2022 року та провела відкритий урок у 6-Г класі.

Матвійчук Ірина Анатоліївна, учитель-методист історії. Тема педагогічного досвіду «Нові підходи до використання візуальних джерел як засобу розвитку пізнавальних здібностей ліцеїстів».

Однією з технологій, що забезпечують реалізацію особистісно зорієнтованого навчання, є метод проектів. Проект – концентрований вираз зібраної, проаналізованої, відібраної, адаптованої та презентованої інформації. Метод проектів – один з найдієвіших методів формування критичного мислення, що необхідне людині для адекватної оцінки нових життєвих ситуацій. Створення проектів із використанням візуальних джерел у курсі історії (світлин, пропагандистських плакатів, листівок, карикатури, реклами) сприяє розвитку творчого, креативного мислення, дає простір для уяви, допомагає досягнути багаторакурсного підходу у вивченні історії. Учні порівнюють, аналізують, тлумачать факти, отримані з різних джерел. Проект має бути актуальним – тоді він буде цікавим, навіть якщо він присвячений подіям столітньої давнини. Особливий інтерес учнів викликає використання карикатури при створенні проектів-колажів, «агіток», історичних мемів, інтелектуальних карт тощо. Проект, немов калейдоскоп, об'єднує візуальні джерела у цілісну картину з різними вимірами, поглядами, емоційним забарвленням.

Ірина Анатоліївна активно практикує в освітньому процесі проекти з використанням візуальних джерел. Наприклад, у 9 класі проект на тему

«Міжнародні конфлікти кінця XIX - початку XX ст.». Мета проекту: формування вміння вивчати історичні джерела, самостійно працювати з підручником, збирати інформацію, виділяти найголовніше, аналізувати, порівнювати події, критично мислити.

Складові проекту:

- вивчити на уроках тему «Міжнародні конфлікти кінця XIX - початку XX століть»;
- самостійно відібрати події чи явища, які зображені на ілюстраціях (карикатури), використовуючи матеріал підручника або знайти додаткову інформацію;
- сформулювати наслідки цих подій чи явищ;
- створити проект у вигляді таблиці;
- презентація проектів.

У результаті роботи над проектом учні навчаються визначати алгоритм діяльності, практично втілювати його у життя. Проект – це навчання у співпраці, при створенні проектів доцільно застосовувати таку інтерактивну технологію, як робота в групах. Робота над створенням проектів активно впроваджується під час проведення предметних тижнів.

Методична робота педагогічного колективу ліцею «ЕКО» № 198 у 2021-2022 н. р. сприяла підвищенню рівня професійної компетентності, розвитку творчої ініціативи, росту професійної майстерності педагогічних працівників. У цьому навчальному році було проатестовано 14 педагогів ліцею. Серед них на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» - 7 педагогів, на присвоєння вищої категорії - 1 педагог, на присвоєння педагогічного звання «старший учитель» - 1 педагог. На відповідність кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» пройшла атестацію медична сестра ліцею «ЕКО» № 198 Бондарчук Анастасія Валеріївна.

У роботі з молодими вчителями ліцею проводиться наставництво. Педагоги-наставники Зінченко Л. А., Костюченко О. Л. надають методичну та практичну допомогу молодим учителям Іщук Н. А. і Арабаджи Н. С., діляться з ними багатим досвідом своєї роботи. У цьому навчальному році молодий учитель інформатики Арабаджи Надія Степанівна успішно пройшла атестацію.

Відповідно до Закону України від 15.03.2022 р. № 2126-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», наказу Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради

(Київської міської державної адміністрації) від 23.03.2022 р. № 37 «Про організацію освітнього процесу в закладах освіти міста Києва в умовах воєнного стану», на виконання рішення педагогічної ради ліцею від 25.03.2022 р. освітній процес в ліцеї для учнів 1-11-х класів з 25.03. по 31.05.2022 року був організований у дистанційному форматі: для учнів 1-4 класів – з використанням технологій дистанційного навчання Zoom, Viber, Google classroom; для учнів 5-11 класів - з використанням технологій дистанційного навчання на Google-платформі G-Suite за розкладом уроків. Значною теоретичною та практичною допомогою стали вебінари, рекомендовані Міністерством освіти України (освітні програми «На урок», «Всеосвіта»), видавничою групою «Основа», Інститутом післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка. Педагоги ліцею використовували в роботі нароби Всеукраїнської школи онлайн, а також Освітньою програмою «Відкритий урок» ТРК «Київ» для учнів 7-11 класів. Учитель історії ліцею «ЕКО» № 198 Матвійчук Ірина Анатоліївна долучилася до створення цього проекту. Записані нею відео уроки розміщено на сайті ІПО Київського університету імені Бориса Грінченка (<https://ippo.kubg.edu.ua/content/17727>).

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», наказу Департаменту освіти і науки від 05.11.2021 р. № 174 «Про проведення I (шкільного), II (районного) та III (міського) етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2021-2022 н. р.», річного плану роботи ліцею «ЕКО» № 198 на 2021-2022 навчальний рік та з метою пошуку, підтримки, розвитку творчого потенціалу обдарованої молоді в ліцеї «ЕКО» № 198 протягом 2021-2022 навчального року здійснювалась робота з розвитку інтелектуально та творчо обдарованих ліцеїстів. Педагогічний колектив ліцею «ЕКО» № 198 забезпечив сприятливі умови для розкриття інтелектуальних та творчих здібностей учнів шляхом проведення предметних тижнів педагогічної майстерності, учнівських олімпіад з навчальних предметів, творчих конкурсів, індивідуальної роботи з ліцеїстами. Протягом навчального року продовжувало роботу Наукове товариство учнів ліцею «ЕКО» № 198.

У жовтні 2021 року, з 05 по 21 жовтня, у ліцеї «ЕКО» № 198 проведено I (шкільний) етап Всеукраїнських учнівських олімпіад. Шкільні олімпіади проведено зі всіх навчальних предметів. У шкільному етапі взяли участь 824 учня 5-11-х класів. Районний етап Всеукраїнських учнівських олімпіад проводився дистанційно Інститутом післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка з 07 грудня 2021 року по 22 січня 2022

року. Це був відбірковий етап для участі у III (міському) етапі олімпіад, тому місця не визначались. У цьому етапі брали участь учні ліцею, які за рішенням журі I (шкільного) етапу посіли перші та другі місця. У III (міському) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад ліцеїсти посіли 14 призових місць та були відзначені дипломами Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради:

№	Прізвище учня	Предмет	Клас	Місце	Прізвище вчителя
1	Калина Вікторія	Математика	7-А	2	Цесаренко О. Ю.
2	Соломаха Єлизавета	Математика	7-Г	2	Цесаренко О. Ю.
3	Нікітюк Ольга	Математика	7-Г	3	Цесаренко О. Ю.
4	Фещенко Михайло	Математика	7-А	3	Цесаренко О. Ю.
5	Татаренко Владислав	Математика	9-Г	2	Цесаренко О. Ю.
6	Омельчук Марат	Математика	9-Г	3	Цесаренко О. Ю.
7	Костюченко Марія	Біологія	11-А	2	Костюченко О. Л.
8	Тіменко Софія	Біологія	9-Б	3	Ішук Н. А.
9	Сулацкова Уляна	Історія	10-В	3	Матвійчук І. А.
10	Прибиш Микола	Історія	10-А	3	Матвійчук І. А.
11	Носік Віктор	Історія	11-Б	3	Матвійчук І. А.
12	Таланова Влада	Географія	9-В	3	Недбайло Л. О.
13	Волков Володимир	Географія	10-А	3	Біліневич Н. А.
14	Свічарова Марія	українська мова та література	9-В	3	Гладченко Н. М. Баранов С. В.

Протягом 2021 року в ліцеї «ЕКО» № 198 проводилась пошуково-дослідницька робота з ліцеїстами 8-11-х класів у секціях Наукового товариства ліцею: фізико-математичної, української філології, зарубіжної літератури, іноземної філології, суспільних наук, географічної, хіміко-біологічної, інформаційних технологій. За результатами роботи Наукового товариства учнів ліцею «ЕКО» № 198 13 грудня 2021 року проведено шкільний етап конкурсу-захисту учнівських науково-дослідницьких робіт Малої академії наук, під час якого було заслухано 102 науково-дослідницькі роботи. За рішенням журі секцій Наукового товариства ліцею на районний етап конкурсу-захисту було направлено 52 роботи. Відповідно до наказу управління освіти Святошинської районної у місті Києві державної адміністрації від 01.12.2021 року № 184 «Про організацію та проведення I (районного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів районної філії Київського територіального відділення Малої академії наук України у 2021-2022 н. р.» I (районний) етап конкурсу-захисту МАН проведено у дистанційному форматі з 13 по 28 грудня 2021 року. За заявками журі

районного етапу конкурсу-захисту МАН ліцеїсти брали участь у II (міському) етапі конкурсу-захисту. Призерами міського етапу стали 12 учнів ліцею:

№	Прізвище учня	Клас	Місце	Секція	Педагогічний керівник
1	Саттаров Заур	11-Б	1	Англійська мова	Нечипоренко-Воробйова С. О.
2	Вінська Анна	10-В	2	Мистецтвознавство	Ковбасенко Л. В.
3	Таланова Владислава	9-В	2	Німецька мова	Зикова І. Я.
4	Дашкевич Анастасія	10-В	3	Мистецтвознавство	Ковбасенко Л. В.
5	Дашкевич Анастасія	10-В	3	Українська мова	Зубкова К. О.
6	Аракельян Альбіна	10-А	3	Фольклористика	Чирун Н. Ю.
7	Глущенко Єлизавета	10-А	3	Охорона довкілля	Костюченко О. Л.
8	Селіверстова Тетяна	10-В	3	Англійська мова	Нечипоренко-Воробйова С. О.
9	Крижанівська Анастасія	9-Г	3	Експериментальна фізика	Мельник С. С.
10	Завірюха Анастасія	10-А	Грамота	Теоретична фізика	Куртян Н. О.
11	Пілик Валерія	10-Б	Грамота	Кібербезпека	Зінченко Л. А.
12	Мамчук Анна	10-В	Грамота	Зарубіжна література	Ковбасенко Л. В.

Впродовж навчального року ліцеїсти брали активну участь у різноманітних творчих конкурсах. На виконання Указу Президента України від 09 листопада 2007 року № 1078 «Про Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика» методичне об'єднання вчителів української мови та літератури ліцею «ЕКО» № 198 (голова МО Гончарук Людмила Миколаївна) до Дня української писемності та мови організувало для учнів 9-11-х класів написання щорічного радіодиктанту, який відбувся 9 листопада. З 9 по 13 листопада у ліцеї проведено I (шкільний) етап XXII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, в якому брали участь учні 5-11-х класів (всього 41 учень). У січні 2022 року шість учнів ліцею «ЕКО» № 198 взяли участь у II (міському) етапі XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Методичне об'єднання вчителів початкових класів (голова МО Маленко Ніна Анатоліївна) готувало школярів до участі в он-лайн конкурсах. Учитель 2-А класу Зайцева Лариса Олександрівна разом з учнями брала активну участь в XI Всеукраїнській інтернет-олімпіаді освітнього проекту «На урок», у якій учні 2-А класу стали переможцями: -з математики - 14 переможців,

- з предмету «Я досліджую світ» - 14 переможців,
- з української мови та літератури – 12 переможців.

Також учні 2-А класу брали участь у Всеукраїнському конкурсі «Слово до слова» від проекту «На урок».

Учитель біології Костюченко Олена Леонідівна організувала проведення з учнями 6-А класу природничого конкурсу-гри «Геліантус-2021», який відбувся 23 лютого 2022 року. На жаль, воєнний стан у країні завадив отримати результати цього конкурсу.

З метою розвитку пізнавальних інтересів, творчих здібностей і талантів ліцеїстів методичні об'єднання вчителів ліцею «ЕКО» № 198 планували проведення предметних тижнів протягом навчального року. Під час проведення тижнів педагоги ліцею використовували нові підходи до розвитку інтелектуальних здібностей ліцеїстів, інноваційні освітні технології: інтерактивні, проектні, інформаційно-цифрові технології. Так, проведення тижня історії у вересні 2021 року (голова МО Матвійчук Ірина Анатоліївна) сприяло формуванню в учнів патріотизму, свідомої громадянської позиції. Педагоги активно пропонували учням різноманітні цікаві форми роботи:

- учні 11-х класів створювали такий творчий проект як колаж з теми «Повоєнна відбудова в Україні: 1945-1953 рр.»;
- учні 10-11-х класів підготували дайджест «Пам'ятні і знаменні дати 2021-2022 н. р.»;
- учні 9-х класів були учасниками тематичних бесід «Становлення незалежності України у правових актах»;
- для учнів 8-х класів проведена вікторина «Знавці історії»;
- учні 6-7 класів брали участь в історичній грі «Подорож Руссю-Україною»;
- учні 5-х класів – в історичній грі «Допоміжні історичні дисципліни».

Учителі історії провели майстер-класи для ліцеїстів: для учнів 10-11-х класів – майстер-клас «Історія в карикатурах: як підготуватися до ЗНО з історії України», для учнів 5-6-х класів – майстер-клас «Історична математика: формування хронологічної компетентності», під час якого учні були ознайомлені зі специфікою роботи із стрічкою часу. Активна участь ліцеїстів у проведенні тижня історії є яскравим свідченням того, як молодь живе історією своєї батьківщини, свого краю, свого роду. А значить, вони будуть гідними громадянами України.

Методичне об'єднання вчителів фізико-математичних дисциплін (голова МО Федоренко Наталія Миколаївна) провело предметний тиждень у листопаді 2021 року з використанням різноманітних он-лайн платформ і ресурсів та охопило роботою всі паралелі. Для 5-х класів проведено он-лайн

бесіди «Математика в нашому житті», «Геометрія навколо нас». Учні 6-х класів брали участь в он-лайн бесіді «Цікава математика в нашому житті», виготовляли картини та іграшки з плоских геометричних фігур. Для учнів 7-х класів проведена цікава лекція-бесіда на тему «Вага голови людини під різним кутом нахилу», учні розгадували ребуси, головоломки, кросворди. Учні 8-9 класів створювали реферати та доповіді з теми «Цікава та корисна математика». Учні 10-х класів виступали з доповіддю «Теореми математики, які потребують доведення». Учні 11-х класів створювали відео-ролик «Вчіть математику». З фізики ліцеїсти створювали плакати на тему «Фізика навколо нас», а також відео про фізичні явища в нашому житті. Учителі інформатики проводили різноманітні цікаві он-лайн заходи: «Пошуковий бум» (5-10 кл.), «Година коду» (9-10 кл.), «Анімація та відео» (8-і кл.), «Художній Excel» (7-і кл.). Всі проведені заходи сприяли розвитку математичних, цифрових компетентностей ліцеїстів.

Аналіз роботи з обдарованими учнями показує, що діяльність педагогічного колективу ліцею «ЕКО» № 198 була направлена на розвиток та підтримку творчого потенціалу учнівської молоді. Робота проводилась у складних умовах карантину і воєнного стану, але була необхідною для психолого-педагогічної підтримки школярів.

Адміністрація ліцею “ЕКО” № 198 провела аналіз стану виховної роботи за 2021-2022 навчальний рік і відмітила позитивні зміни у роботі методоб’єднання класних керівників, яке широко використовує творчі методи виховання, колективні справи, що спрямовані на формування ціннісних орієнтацій. У тісній співпраці з психологом Голякою С. Г. вивчалися особистості ліцеїстів, проводився моніторинг рівня вихованості учня, сформованість міжособистісних взаємин. У практиці роботи класних керівників прослідковувалися такі пріоритетні напрямки виховання, як духовно-моральний, родинно-сімейний, національно-патріотичний, художньо-естетичний та формування здорового способу життя. Згідно цих напрямів та проекту “Школа після уроків” за графіком проводилися і години творчого спілкування. Звіти класних керівників свідчать про те, що робота проводилась згідно річного плану, де велика увага приділялась національно-патріотичному вихованню: вечори, присвячені творчості Ліни Костенко та Василя Стуса, конкурс читців-декламаторів творів О. Довженка.

З метою пропаганди здорового способу життя та профілактики і попередження правопорушень були проведені лекційні заняття та тренінги для учнів, спрямовані на розуміння шкоди, що завдається вживанням алкоголю, тютюну, наркотиків та його наслідками для здоров’я молоді.

Проведено лекції з показом кінофільмів “Шкідливість тютюнопаління”, “СНІД - трагедія ХХІ століття” , “Наркоманія”. Запам’яталися: тренінг “Профілактика шкідливих звичок”, конференція ”Інновації змісту і технологій здорового способу життя”. Забезпечувалось змістовне дозвілля та зайнятість підлітків у вільний час. У ліцеї проводилась пропаганда здорового способу життя: навчання правилам особистої безпеки, гігієни. Тримається на контролі виконання наказу ГУОН “Про заборону паління на території та в закладах освіти”.

У ліцеї «ЕКО» № 198 забезпечувалось змістовне дозвілля та зайнятість неповнолітніх у період осінніх канікул. Проводилась робота з осередком батьків школярів з питань профілактики наркоманії, ВІЛ СНІДу, тютюнопаління, алкоголізму та злочинності. Учні ліцею ознайомлені з кримінальним кодексом та проаналізовані статті, які найчастіше порушують неповнолітні. Було проведено День боротьби зі СНІДом, випущено плакати, листівки, проведена ліцейна година. Залучається до профілактичної роботи шкільне учнівське самоврядування “Еврика”. Учні ліцею брали участь у проєкті “Рівний – рівному”, проводили конференції, семінари, тренінги з питань здорового способу життя.

Використання інтерактивних технологій створило соціально-педагогічні умови, сприятливі для позитивних змін у знаннях, навичках і вчинках вихованців, їхньому ставленні до соціальних явищ, здоровому способу життя, правовому захисті. Ефективним є застосування інтерактивних технологій для активізації просвітницької роботи, профілактики наркоманії, ВІЛ/СНІДу.

Значна увага приділялась роботі учнівського самоврядування “Еврика” (магістр ліцею Анастасія Фурманюк), завдяки якій розвивається принципово нова технологія навчально-виховного процесу. Особливої уваги заслуговує робота центру “Милосердя”, який провів декілька акцій турботи і щиросердя, відвідавши дитячий садочок № 297 та реабілітаційний центр “Лелеченя”. Не забули і про інвалідів –візочників.

Робота педагогічного колективу ліцею «ЕКО» № 198 була спрямована на здійснення національно-патріотичного виховання молоді. Велика увага приділялась годинам творчого спілкування патріотичного спрямування: “Щоб у серці жила Батьківщина”, “Обрядова культура України”, “Традиції українців”, “Традиції та цінності моєї родини”. До дня Державного прапора України учні 7-Б класу під керівництвом Ларченко Тетяни Володимирівни створили відеоролик, який був представлений на фейсбук-сторінці ліцею «ЕКО» № 198. На вшанування пам’яті Героїв Небесної Сотні учнівське

самоврядування ліцею підготувало велике панно, присвячене цієї дати. 12 жовтня 2021 року з нагоди святкування Дня захисника України, українського козацтва і свята Покрови Пресвятої Богородиці у ліцеї «ЕКО» № 198 за організацією ПНЗ ЦВПСВМ «Десантник» проведено національно-патріотичний захід «Козацькі забави». Учениця 7-Г класу Ольга Нікітюк здобула перше місце у районному конкурсі патріотичної пісні «Сурми звитяг». У травні 2022 року команда учнів ліцею «ЕКО» № 198 «Борщагівські соколи» взяла участь у змаганнях Всеукраїнської військово-патріотичної гри «Сокіл (Джура)». Цьогоріч у змаганнях брав участь рій старшої вікової групи та виборов 3 місце у міському етапі змагань. Ліцейні соколята були мужніми і сильними, кмітливими та інтелектуальними, елегантними і зосередженими. Керівник команди – учитель ліцею Леонід Васильович Кирсенко.

З метою естетичного розвитку учнівської молоді у ліцеї підготовлено та проведено низку різноманітних заходів: святкові концерти, літературно-музичні композиції, презентації відеофільмів, виставки творчих робіт та газет. Так, 2021-2022 навчальний рік розпочався яскравим флешмобом до свята Першого дзвоника, який підготували старшокласники під керівництвом Баранова Сергія Васильовича. Цього року багато цікавих вокальних, хореографічних номерів, театральних мініатюр вразили глядачів під час концертів, присвячених Дню Вчителя та Новому року (організатори Баранов С. В., Полянська О. В.). Впродовж першого та на початку другого семестру в ліцеї проходили виставки стіннівок та малюнків: до Дня знань, Дня вчителя, Дня козацтва, Нового року. У лютому учні 10-Б класу під керівництвом Ларченко Т. В. виступили з літературно-музичною композицією «Мій бій Афганістан». Під час тижня художньо-естетичних дисциплін, який розпочався з 21 лютого 2022 року, були організовані виставки малюнків учнів 5-9-х класів педагогами Петровим Альбертом Івановичем та Полянською Оленою Володимирівною. Також пройшла виставка ручної праці ліцеїстів, яку презентували педагоги Сінькова Л. П. та Жаровська А. В. Ці чудові виставки продемонстрували мистецькі таланти багатьох дітей. Проте, заходи, заплановані на березень, квітень, не вдалось провести через введення воєнного стану в Україні. А у травні 2022 року до Дня Матері педагогами Петровим А. І. та Полянською О. В. були відібрані творчі роботи для онлайн-виставки «Україна та весна». Відеоролик виставки було представлено на фейсбук-сторінці ліцею «ЕКО» № 198.

Впродовж 2021-2022 н. р. успішно працювала соціально-психологічна служба ліцею «ЕКО» № 198. Відповідно до річного плану ліцею, з метою вивчення та розвитку рівня інтелектуальних здібностей здобувачів освіти

проводилась робота з виявлення здібностей, нахилів, обдарувань, що допомагає ліцеїстам в подальшому вибрати профіль навчання та майбутню професію. Проводилось анкетування за діагностичною програмою виявлення обдарованих дітей молодшого шкільного віку, за методикою американських вчених Хаана і Кафа, тест "Не прогав вундеркінда" та ін .

Соціальні педагоги ліцею приділяли особливу увагу дітям різних соціальних категорій, які потребують допомоги та підтримки; виявляли дітей, що відчують труднощі у навчанні, спілкуванні, мають проблеми у поведінці і ознаки емоційних розладів, як можливої «групи ризику». Активно співпрацювали з інспектором відділу зв'язків з громадськістю управління патрульної поліції в м. Києві ДПП Полуховичем Миколою Миколайовичем щодо профілактики правопорушень, правової грамотності здобувачів освіти: проведені загальношкільна зустріч та зустрічі по класах – 6-А, 6-Б, 6-В, 7-А, 7-Б, 7-В, 8-А класи.

З метою профілактики булінгу та дискримінації в учнівських колективах ліцею «ЕКО» № 198 протягом 2021-2022 н. р. проведені такі заходи:

1. В рамках щорічної акції «16 днів проти насильства» з метою здатності учнів протистояти виявам несправедливості та жорстокості класними керівниками 1-11-х класів у листопаді - грудні 2021 року були проведені години творчого спілкування «Захисти себе від насильства». У кожному класі ліцею є пам'ятки щодо захисту від булінгу та дискримінації «Стоп Булінг».
2. За планом роботи соціально-психологічної служби були проведені соціальні диктанти з таких тем: «НЕПРАВОМІРНА ПОВЕДІНКА», «ДИТЯЧА ПРАЦЯ», «ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ», «НАСИЛЬСТВО В СІМ'Ї», які допомагають виявити проблеми з цієї тематики (в паралелях 6-х, 10-х класів, в 7-А, 8-А класах).
3. Екскурсія до бібліотеки ліцею «ЕКО» № 198 та відвідування виставки «Збережемо життя дітей від насильства» (6-7 класи).
4. Участь у міському конкурсі відеофільмів за темою протидії насильству.

Під керівництвом соціального педагога Василенко Неоніли Григорівни учні 10-Б класу (Мельник Дем'ян, Огій Єгор, Жовненко Гліб, Чілікін Дмитро, Паламарчук Андрій, Кривенда Володимир, Кобелев Владислав) стали призерами міського конкурсу відеофільмів, у якому виступили з відеофільмом «Хвилина без насилля».

5. Обговорення питань профілактики булінгу під час батьківської конференції ліцею «ЕКО» № 198 у січні 2022 року (виступили психолог

ліцею Голяка Сергій Григорович та соціальний педагог Василенко Неоніла Григорівна).

6. Проведення бесід з класними колективами 6-Б, 8-А, 7-А класів щодо розв'язання конфліктних ситуацій в класі, індивідуальних зустрічей з батьками та учнями (адміністрація ліцею).

Багато уваги приділялось роботі з батьками за темою «Створення безпечного інтернет-середовища для дітей»: розглядалися питання шкідливості надмірного захоплення дітьми інтернетом, а також як альтернатива бесіди на тему «Організація дозвілля дітей». Були проведені бесіди за участю батьків та представників з числа педагогів щодо роз'яснювальної, профілактичної роботи з питань навантаження домашніми завданнями дітей, контроль їх психофізичного стану у першому класі. Соціальні педагоги брали участь у бесідах за запитом батьків та вчителів з таких тем: питання педагогічної тактовності батьків у вихованні дитини, створення в родині сприятливих умов для навчальних занять, роль батьків у наданні допомоги дітям у навчальній роботі, у розв'язанні конфліктних ситуацій в класах.

Систематично проводилася діагностична та профілактична робота з таких питань:

- Запобігання шкідливим звичкам у підлітків, антинікотинове й антиалкогольне виховання. Приклад батьків у подоланні цих звичок.

- Формування навичок культурної поведінки. Узгодженість дій сім'ї та навчального закладу у вихованні високих моральних якостей, духовності, гуманності.

- Питання статевого виховання. Профілактика розповсюдження ВІЛ-інфекції. Формування високоморальних відносин між юнаками та дівчатами, заснованих на взаємній повазі. Виховання шанобливого ставлення до дівчини, жінки, матері.

- Значення правового виховання у формуванні громадської зрілості підлітка, переконань, норм і правил поведінки. Роль сім'ї у визначенні життєвого шляху, соціальної адаптації дітей, виявлення психофізіологічних особливостей і схильностей підлітків до певних видів праці, самовизначення й вибору життєвого шляху.

- Контроль батьків за організацією дозвілля і позанавчального часу учнів. Спільне дозвілля батьків та дітей – важливий фактор виховання. Залучення учнів до занять у гуртках та спортивних секціях. Дружба в житті людини. З ким дружить ваша дитина?

Протягом року проводилася постійна співпраця з родиною учня Хомутенко Дмитра, який навчається за інклюзивної програмою.

У зв'язку з дистанційним навчанням, через воєнний стан, на сайт ліцею та на сторінку в фейсбук соціальними педагогами виставлялися різноманітні рекомендації: «Як допомогти дитині у воєнний період», «Що робити, якщо у Вас панічна атака», «Як вимушена міграція впливає на дітей та що з цим робити» та ін. У цей складний період соціально-психологічна служба ліцею працювала з педагогами, дітьми та батьками 24/7, перенаправляла за потребою до відповідних органів та фахівців.

Правова освіта в ліцеї здійснювалася відповідно до річного плану. Класними керівниками 5-10-х класів були проведені виховні години на правову тематику: «Права та обов'язки громадян України», «Право на освіту», «Правова абетка», «Право і закон», у роботі використовувалось тестування. У грудні 2021 року проведена шкільна виставка малюнків та плакатів «Мої права» (учитель правознавства Козич Роман Михайлович). Протягом навчального року проводились консультації практичного психолога Голяки Сергія Григоровича для батьків і дітей з приводу проблемних ситуацій в сім'ї та їх вирішення.

Таким чином, аналіз виховної роботи педагогічного колективу ліцею показує, що заходи, проведені за цей навчальний рік, виховували у ліцеїстів загальнолюдські принципи моралі, справедливості, патріотизму і доброти. Але у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні план виховної роботи не був виконаний в повному обсязі.

Директор ліцею «ЕКО» № 198

Олександр Недбайло

**Кошти, які надійшли від БО «Еко»
в 2020-2021 роках**

№ п\п	Перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога	Назва благодійного фонду. Код ЕДРПОУ	Контактна особа фонду	Дата отримання благодійної допомоги	На яку суму
1	Заправка та ремонт картриджів	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Січень 2020	2300.00
2	Заправка та ремонт картриджів	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Лютий 2020	1950.00
3	Заправка та ремонт картриджів	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Березень 2020	379.92
4	Закупівля ділової документації	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Вересень 2020	2064.00
5	Заправка та ремонт картриджів	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Жовтень 2020	1260.00
6	Закупівля ділової документації	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Жовтень 2020	402.00
7	Оплата підручників та зошитів на друкованій основі за програмою «Росток» Державні кошти на виділяються.	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Жовтень 2020	68712.00
8	Заправка та ремонт картриджів	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Грудень 2020	570.00
9	Заправка та ремонт картриджів	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Квітень 2021	1920.00
10	Будівельні матеріали для ремонту коридорів, актового залу поч. школи, спортзалу ліцею та поч.школи.	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Квітень 2021	11113.15
11	Будівельні матеріали для ремонту плитки, стін в ліцеї та поч. школи.	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Травень 2021	17307.78

№ п\п	Сума коштів, благодійна допомога	Назва благодійного фонду, код ЄДРПОУ	Контактна особа фонду, з якою співпрацює заклад	Дата отримання благодійної допомоги	На що витрачені кошти
1	2300.00	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Січень 2020	Заправка та ремонт картриджів
2	1950.00	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Лютий 2020	Заправка та ремонт картриджів
3	379.92	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Березень 2020	Заправка та ремонт картриджів
4	2064.00	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Вересень 2020	Закупівля ділової документації
5	1260.00	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Жовтень 2020	Заправка та ремонт картриджів
6	402.00	Благодійна організація	Скоморох	Жовтень	Закупівля ділової

		«Еко» 26266310	Віктор Миколайович	2020	документації
7	68712.00	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Жовтень 2020	Оплата підручників на друкованій основі за програмою «Росток»
8	570.00	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Грудень 2020	Заправка та ремонт картриджів
9	1920.00	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Квітень 2021	Заправка та ремонт картриджів
10	11113.15	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Квітень 2021	Будівельні матеріали для ремонту коридорів, актово го залу, спортзалу ліцею та поч. школи
11	17307.78	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Травень 2021	Будівельні матеріали для ремонту плитки, стін в ліцеї та поч. школі, покосу трави
12	305714.29 (в т.ч. сплачено податків-59641.29)	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Протягом 2020 року	Матеріальна допомога працівникам ліцею
13	138447.21 (в т.ч. сплачено податків 26997.21)	Благодійна організація «Еко» 26266310	Скоморох Віктор Миколайович	Станом на 15.05.2021	Матеріальна допомога працівникам ліцею